

Karl Marx'ın saltanatını yıkan adam: Bediüzzaman Said Nursî

1974-75 eğitim ve öğretim yılında Trabzon Lisesi'nde

okumak üzere Trabzon Otogarı'na indim.

Elimde taşıdığım tahta bavulla Zümrüt Apartmanındaki 1 no.lu dairenin zilini çalıyorum. Bir kuş sesli zildi bu.

Uzun gür saçları arkaya taranmış bir genç kapıyı açıyor. Trabzon Lisesi'nde okumak için Maraş'tan geldiğimi abim Hasan Yılmaz'ın burada kalıp kalmadığını sorar sormaz; mütebessim çehresiyle beni hemen içeri buyur eden bu gencin isminin Celal Tiftik olduğunu sonradan öğrenecektim.

Bu genç delikanlı, hoş beş hal hatırdan sonra, ikişer katlı dört ranzanın bulunduğu odayı göstererek burada kalabileceğimi söyledi ve odasına çekildi.

Farklı bir atmosferdi burası. Odaya geçerken mütevazî döşenmiş genişçe bir salon görmüştüm. Salonun duvarlarındaki dinî tablolar dikkatimden kaçmamıştı.

Odadan hiç dışarı çıkmadan uzun süre oturduğumu hatırlıyorum. Burası nasıl bir yerdi? Ve kimdi bunlar?

Tahta bavulumu açtım. Yanıma aldığım üç beş paket sigarayı eskimiş masanın çekmecesine yerleştirdim. Beklemeye başladım.

Arada bir kapı zili çalıyor, içeri girenler selâmlı sabahlı konuşuyorlardı. Her gelen öğrenci yanıma uğruyor merhaba hoş geldin diyor ve yanımdan ayrılıyordu.

Bir ara salonda ezan okunduğunu duydum. Bir hareketlilik başladı. Abdest aldıklarını anlamıştım. Topluca namaz kıldıklarını duyuyordum. Ben odamda bekliyor, hiç salona çıkmıyordum.

Birkaç ezan ve topluca namaz vaktinin geçtiğini hatırlıyorum.

Bana ilk kapıyı açan genç yanıma geldi ve salona yemeğe dâvet etti. Salonu şimdi daha iyi gözlemliyordum. Burası dinî motiflerin ağırlıklı olduğu bir öğrenci eviydi anlaşılan.

Yemek sonrası çay molası başladı. Çaydan sonra aynı genç kalın kırmızı bir kitap açtı ve başladı okumaya. Hem okuyor hem de anlatıyordu.

Allah'ın varlığından ve aynı zamanda da Yaraticının bir tane olduğundan bahsediyordu. Benim tamamen yabancı olduğum ve aynı zamanda da karşı olduğum konulardı bunlar.

Benim kafamda Allah kavramı zaten yoktu. Din bana göre beyinleri uyuşturan bir afyondtu.

Ve ertesi günün sabahında ben Trabzon Lisesi'ndeydim. Okula başladığımın ilk günü devrimci öğrencileri bulmuş onlarla birlikte Proleterya'nın ve ezilmiş halkların mücadelesini ve örgütlenmesini yapmaya koyulmuştum.

Okul sonrası Zümrüt Apartmanı'nın yolunu tuttum. Yine namaz yine kalın kitaplar ve aynı gencin okuyup anlatması.

Bu arada beraber kaldığım öğrencilere ayıp olmasın diye usûlen abdest almaya ve onların namazına iştirak etmeye başladım. İnanmadan yaşamak gibi bir şeydi bu. Usûlen yani.

Namaz falan bir tarafa da, ama bu gencin namazdan sonra okuduğu ve anlattığı konular dikkatimi çekmeye başlamıştı.

Daha önceleri bir çok din adamına sorular yönelmiş ve hiç de tatmin edici cevaplar almamıştım. Ama bu genç hem bilimsel konuşuyor hem de akla uygun şeylerden bahsediyordu. Din ve bilimsellik... Din ve akla uygunluk.. Tuhafıma gidiyordu.

Bu gençlerin okuduğu kitaplar, dinî kitaplardı, ama bu kitaplar, yaşadığımız kâinattan öğeler ihtiva ediyordu. Çiçekten böcekten varlıklardan biyolojiden kimyadan hücrelerden bahsediliyordu. Bana göre böyle bir şey olamazdı.

Bu kitaplar ve bu öğrenciler şimdiye kadar tanıdığım dindar çevrelerden çok farklıydılar, bunu hissediyordum, ama öyle hemen pes edecek bir yapım yoktu. Ben ki Das Kapital'ı devirmiş adamdım. Marx'ın, Engels'in öğretilerini kolay bırakmayacaktım.

Anlayacağınız gün içerisinde devrimcilerle, akşam da Nurcularla birlikteydim.

Devrimciler yetişmiş bir militanla taze güç bulduklarından dolayı seviniyorlardı. Belki Nurcular da 'bir komünisti islâh edebilir miyiz?' diye ha bire inançsız bir beyine yükleme yapıyorlardı.

Birkaç ay böyle devam etti.

Celal Tiftik'in her okumasında ve izah etmesinde beynimdeki materyalizm zelzele geçiriyordu. Anlaşılan bana göre olan konuları seçiyordu.

Ortama alışmış olmanın verdiği rahatlıkla artık, ben de derslere sorularla katılmaya başladım. Her devrimci gibi okumayı seven bir yapım vardı.

Sorduğum sorulara, kalın kitaplardan açıp okuyup cevap veren birisi vardı.

Ben de okuyayım dedim. Ama farklı anlaşılmaz bir dili vardı bu kitapların. Senin sorduğun sorunun cevabı şurası diyorlar ve bana al oku diye veriyorlardı.

Kendisi okuyup anlattığında anlıyordum, ama ben okuduğumda fazla bir şey anlamıyordum. Ama kafamdaki sorularıma, cevapların bu eserlerde olduğunu fark ediyordum.

Artık hem tartışıyor hem de okumaya ve okuduğumu anlamaya çalışıyordum.

Bu kelimelerin günümüz Türkçesine çevrilmiş bir lügati bir sözlüğü yok mu?

Maalesef..

Mustafa Ateşmen'in küçük bir sözlüğü vardı, ama her kelimenin anlamı da bu sözlükte yoktu. Zaten küçük bir sözlüktü.

Bir defter aldım Risalelerdeki anlamını bilmediğim kelimeleri yazmaya başladım. Anlamalarını da yetersiz sözlükten bulup karşlarına yazıyordum. Sonra kırmızı ciltli kalın kitaptan okuyup kelimeleri yerine koyarak anlamaya çalışıyordum.

Zor bir işti. Ama olsun. Beynimi kemiren sorularıma cevap bulabilmenin iştahı ve zevki ile bu zor işten hiç sıkılmıyordum.

Üstelik anlamadığım, ama sorularımın cevabının olduğu bu kitaptan konular seçiyor, bunları bana anlatacak gencin yolunu gözlüyordum.

Üstelik bu konuları herkesin anlatamadığını da fark etmiştim. En iyi anlatan Celal Tiftik ve Faris Kaya idi. Ben de sorularımı onlara soruyordum. Ve aklımı aydınlatan cevapları onlardan alıyordum. Bu iki gencin elimden çekeceği vardı. Çünkü sorular hiç bitmeyecekti.

Koltuğuma aldığım kitabı diğer dersanelere giderek oradaki öğrencilere götürüp şurasını bana anlatın dediğim çok olmuştur. Ama anlaşılın en iyisi kendi okuduğunu kendin anlayacaksın. Her zaman her anlamadığın yeri anlatacak kimseleri bulamayabiliyordum.

O kadar çok aydınlatılması gereken konu vardı ki. Meselâ; hem Allah olacak hem bir tane olacak, bu bir olan Yaratıcı hem her yerde olacak, hem de hiçbir mekânda olmayacak. Hem Azrail tek olacak, hem aynı anda yüzlerce insanın canını bir anda nasıl alacak vs...

Ve asıl önemli olan konu "Maddenin ezeliyeti" idi. "İşte buna cevap veremezlerdi." diye düşündüm. Dünyada bir sömürü düzeni vardı. Düzen sömürü üzerine kurulmuştu. Bitkiler toprağı sömürür. Bitkileri hayvanlar sömürür, hayvanları da insanlar sömürür. Bu sömürü düzeninin sona ermesi için proleteryanın iktidarı şarttı.

Dünyada her şey bir dönüşüm içerisindeydi. Madde yok olmazdı. Madde sürekli değişim gösterir halden hale girerdi, ama yok edilemezdi. Materyalizmin temel ilkesi buydu. Madde yok olmaz ve yoktan da var olmazdı. Taa asırlar öncesinden Demokrites tarafından ortaya atılan bu düşünce daha sonraları 17 yy'da Lavoiser tarafından geliştirilmiş ve maddenin ezeliyeti fikri, Avrupa başta olmak üzere İslâm coğrafyalarına kadar yayılmıştı. Ve bu fikir şimdiye kadar çürütülemedi.

Benim savunduğum bu fikir özellikle Celal Tiftik'in (O'na sağlıklı ömürler diliyorum) Risale-i Nurlar'dan anlatımıyla eriyip gidiyordu.

Said Nursî harika bir şahsiyetti. Maddenin yaratılışını işliyor, maddenin Yaratıcı tarafından iki şekilde yaratıldığını; biri yoktan var edilme şeklinde diğeri ise terkipler suretinde olduğunu izah ediyordu.

Said Nursî, varlıklara ve kâinata çok farklı pencerelerden bakıyordu. Bana yeni bir vizyon, yeni bir ufuk kazandırıyor. Bu mütefekkirin bakış açısı çok farklıydı.

Said Nursî'nin evrensel düşünceleriyle benim kafamdaki Materyalizm ve Marx'ın saltanatı yerlebir oluyordu.

Onun yerine İslâm'ın ve İmanın saltanatı kuruluyordu.

Bana Allah'ı ve Peygamberimizi (asm) tanıtan ve hem inandırıp hem sevdiren Bediüzzaman Said Nursî'ye minnet ve şükran borçluydum ve bu şükranımın bir ifadesi olarak eserlerini ve fikirlerini arkadaşlarımla ve tanıdıklarımla illa ki paylaşmalıydım.

Artık Trabzon Lisesi'ne o kalın kırmızı ciltli kitapları alıp gidiyordum. Devrimci arkadaşlara Said Nursî'yi ve onun öğretilerini anlatıyordum.

O günün konjonktüründe ülkücü -devrimci, sağcı-solcu ayırt etmeden öğrenci arkadaşlarımı Zümrüt Apartmanı'ndaki 1 no'lu daireye götürüyordum.

Bu durumdan da en çok lisedeki devrimci arkadaşlarım rahatsız oluyor ve artık bana cephe alıyorlardı. Çünkü onlar tarafından ben artık bir faşist-gerici olmuşum.

En son dersaneye getirdiğim militan bir devrimciyle okula giderken fikir münakaşası yapmış ve kavga etmişim. Bu olaydan sonra devrimciler benimle konuşmaya yasak koymuşlardı.

Artık Trabzon Lisesi'nde yaman bir mücadele başlıyordu. Bu mücadele Bediüzzaman tarafından nakış nakış işlenen imanın mücadelesi olacaktı.

Maalesef, bizim neslimizin ve bizim vatanımızın evlâtlarının çok büyük bir talihsizliği vardı.

Prusyalı Karl Marx'ı tanıyor ve onun ilkelerini benimsiyorduk; bu ilkeler uğruna ölümü göze alıyorduk, ama burnumuzun dibindeki Bitlisli Bediüzzaman Hazretleri'ni tanımıyorduk, onun öğretilerine kulak vermiyorduk. Anadolu'nun bağrından çıkmış bu büyük mütefekkere yabancı kalıyorduk.

Yazıklar olsun bize.. Ve yazıklar olsun Said Nursî ile aramıza duvarlar ören, uçurumlar koyan zihniyete!

Atilla YILMAZ

ahocam@hotmail.com